

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

NÁZEV PRÁCE: Postoje žen s hraniční poruchou osobnosti k jinakosti
AUTORKA PRÁCE: Bc. Aneta Muchová

Posuzovaná diplomová práce si klade za cíl prozkoumat postoje k představitelům jinakosti a k sobě samým u pěti žen s hraniční poruchou osobnosti. Analyzována jsou data z anamnestických rozhovorů, diagnostických polostrukturovaných rozhovorů posuzujících funkční schopnosti osobnosti podle alternativního modelu pro poruchu osobnosti DSM-5 a data sesbíraná pomocí metody experience sampling. V práci je představeno pět případových studií.

Rozsah práce je adekvátní, jsou dodrženy základní náležitosti pro kvalifikační práci magisterského stupně studia. Použitý jazyk odpovídá odborné úrovni textu. V textu je řádně citováno, drobné nedostatky a nekonzistence se však objevují v závěrečném seznamu literatury, kterým by šlo předejít dodržováním jednoho citačního úzu (APA6 vs. APA7).

V teoretické části práce jsou představeny poruchy osobnosti s důrazem na hraniční poruchu osobnosti, představen je také alternativní model pro poruchy osobnosti a z něj vycházející funkční schopnosti osobnosti, dále je představena metoda experience sampling. Zahrnutí těchto témat je adekvátní vzhledem k tématu a cílům práce. Postrádám však teoretické představení konceptu jinakosti. Chybí mi také představení poznání o spojitosti postojů k jinakosti u osob s poruchami osobnosti, a to především s ohledem na funkční schopnosti osobnosti, kterým se práce věnuje. Zahrnutí těchto kapitol by studentce poskytlo také materiál pro hlubší vhled do získaných dat, kterým by mohla obohatit diskusi a také závěry a přínos celé práce.

Empirická část práce představuje pět případových studií, které jsou podrobně popsány. Velmi oceňuji, že se studentka zapojila do výzkumného projektu, kde mohla získat praktické zkušenosti z realizace výzkumu, ale zároveň pro účely své diplomové práce přinesla svůj vlastní nápad nad rámec daného výzkumného projektu.

Mohlo by se zdát, že výzkumný soubor je malý. Nicméně případové studie, které jsou v práci představené, jsou bohatým materiálem, v němž by šlo hledat mnoho souvislostí s postoji k jinakosti. Funkční schopnosti osobnosti pokrývají mnoho aspektů, které již výzkumně byly s postoji spojovány, je tedy škoda, že studentka tyto výzkumy nevyužila k získání hlubšího vhledu do zkoumané problematiky. Otevřelo by jí to dveře k závěrům, které jdou za tvrzení, že pozorovaná variability emocí souvisí s emoční nestabilitou jako klíčovým rysem hraniční poruchy osobnosti (str. 107). Zajímavé by také bylo porovnat ženy mezi sebou – co mají společného? V čem se liší? V tomto ohledu považuji část Diskuze za stručnou vzhledem k datům, ze kterých vychází.

Otázky:

- Proč je podle studentky zajímavé zabývat se postoji u lidí s poruchou osobnosti? Jaké výhody v tomto ohledu přináší dimenzionální pojetí poruch osobnosti?

- Čím si studentka vysvětluje odlišnost variability prožívaných emocí vůči různým představitelům jinakosti?
- Ženy jsou ve věkovém rozpětí 19-46. Všimla si studentka rozdílů, u nichž by bylo možné usuzovat na vývojově psychologické aspekty, např. také s ohledem na trajektorii příznaků hraniční poruchy osobnosti v průběhu času?

Závěr: Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze, 24. 8. 2021

Nikola Doubková